

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΕΟΝΤΖΑΚΟΣ

ΤΟΠΙΑ ΞΑΝΑ

ποίηση

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΦΕΛΗ

ΑΘΗΝΑ 2018

ΝΕΦΕΛΗ / ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

Δημήτρης Λεοντζάκος: *Τοπία ξανά*

1η έκδοση, Μάιος 2018

Φωτογραφία εξωφύλλου:

Δημήτρης Καλοκύρης, «Ωδή 9 στιγμών στον προσανατολισμό του Γουτεμβέργιου», από την ενότητα *Ωρολογιακοί μηχανισμοί*, εκδόσεις Νεφέλη (2018)

Σχεδιασμός βιβλίου: Περικλής Δουβίτσας

Τυπογραφική διόρθωση: Ηρακλής Καρελίδης

ISBN: 978-960-504-221-9

Για την ελληνική έκδοση:

© Δημήτρης Λεοντζάκος & Εκδόσεις ΝΕΦΕΛΗ

Ασκληπιού 6, Αθήνα 106 80

τηλ.: 210 3639962 – fax: 210 3623093

e-mail: info@nnet.gr

www.nnet.gr

Του ιδίου:

Κόμικ [Τα Τραμάκια, 2001]

Η Κίρκη ξαφνικά [Μεταίχμιο, 2004]

Κινέζικα [Νεφέλη, 2010]

Τα σκυλιά του Ακταίωνα [Νεφέλη, 2014]

Τίγρεις σε ενυδρείο [Σαιξπηρικών, 2016]

Το μάτι και η νύχτα [Νεφέλη, 2016]

Τοπία ξανά [Νεφέλη, 2018]

Η αγάπη [Νεφέλη, 2018]

Αγία [υπό έκδοση]

*Περπατώντας / μερικά ποιήματα
για το τίποτα* [υπό έκδοση]

What are you going to do with us, and what are we going
to do with your flesh?

Shall we eat it since it is able to speak?

Or shall we treat it as if it had to maintain silence forever?

How could (your body) be so delicious if not by virtue of
the speech which it conceals?

You have a body with which to cover your speech.

Roberte ce soir, Pierre Klossowski

I know of a Greek labyrinth which is a single straight line...
which is invisible and everlasting.

Ficciones, Jorge Luis Borges

Πέρα απ' τον πατέρα: αιολικότερος του μηδενός
λέληθεν της σκηνικής και διαμελισμένης
γραπτής ουσίας του.
/ της φρικτής απουσίας του /

Ο συλλέκτης

Υγροποιεί η θλίψη τον άνθρωπο. Αυτό το λευκό, σκληρό, αδιαπέραστο κόκαλο που λέγεται άνθρωπος, αυτό το πέτρωμα που το γλύφει αχόρταγα ένα απόκρημνο φως. Θλίψη είναι αυτό το υγρό που πέφτει αναίτια επί του ανθρώπου και τον λειαίνει, τον υγραίνει. Αναίτια. Κυλάει το δάκρυ του κόσμου πάνω του και τον τρυπά, τον διατρυπά, τον διαπερνά, τον διατρέχει.

Στο στόμιο, στο χείλος αυτής της πληγής, εκεί που τρυπά το φως το σώμα του ανθρώπου, φύεται, ανθίζει, ίπταται ο κρύσταλλος της γλώσσας του, το αλάτι κάτι δικού του, που ηχεί άγνωστα και ακατανόητα από μακριά.

Διότι ο άνθρωπος μιλά από αυτό το ανοιχτό καλάμι, προς αυτό το ανοιχτό, το κοίλο, το σπήλαιο, το βάραθρο πετρωμένο στόμα. Πετρωμένος είναι ο πόνος του διότι μιλά και αβάσταχτος και γι' αυτό πετρωμένος.

Απάνθρωπη, μάσκα από ξένη πέτρα είναι η γλώσσα αυτή. Άηχη ωριμάζει αργή σαν αλάτι στο φως. Νεαρότερο και υγρό, λιώνει και υποχωρεί, κυλάει και φεύγει, γλιστρά και ηχεί, αποχωρεί εκείνο το μικρό ερπετό που αρχίζει να μιλά και ακούγεται σαν ομιλία. Η ομιλία. Διότι το μόνο που θυμάται ο άνθρωπος απ' τη γλώσσα

του σέρνεται με την κοιλιά πάνω στη γη. Και μιλιέται και κρύβεται σαν τους ήχους της μουσικής μες στις πιο απίθανες τρύπες. Κυλά η μνήμη του μικρού αυτού ερπετού και κρύβεται σαν υγρό και πέφτει σαν βροχή και σαν δάκρυ. Μικρά διαφανή γοερά ερπετά σαν λύπη ανθρώπου.

Ανάποδο ρόπτρο λύπης, συλλέγει ρωγμές υγρών. Συλλέγει επιφάνειες μνήμης, μνήμη νερών, άδειες κοίτες ματιών. Ανάποδο ρόπτρο λείπεις.

Δεν μιλά σε κανέναν, είναι αυτή η πληγή. Ο άνθρωπος δεν έρχεται, ούτε πηγαίνει, χαίνει μόνο, στεγνώνει σαν πέτρας πληγή και κυρτώνει φιλόξενος σαν τα φτερά των μεγάλων αποδημητικών, που καθρεφτίζουν και αφήνουν στα νερά το χρώμα ή τη λάμψη κάτι παλιού και πολύτιμου, σαν πόνος, σαν δάκρυ, σαν λέξη. Πόνος είναι αυτό που σωπαίνει σαν λέξη. Που κάμπτε τις λέξεις, κάμπτεται, ένα κοίλο κενό. Λακκούβα από ανθρώπινο παλιό υγρό που θυμάται.

Η λίμνη αυτή τελικά σχηματίζει το περίγραμμα κάτι δικού του. Με όλα τα πουλιά, τα πνευστά, τα καλάμια, τα ερπετά που την κατοικούν, που τη συντροφεύουν, όλα τα αμφίβια όντα που τη διασχίζουν σαν σιωπή σιωπηλά. Τη διαπερνά - τη λίμνη αυτήν - ο άνεμος και τη δονεί - την επιφάνεια της λίμνης αυτής - την πάλλει, την κουνά - πάλι, ξανά - σαν τεράστια χορδή τη χτυπά

και ριγεί, και ηχεί το περίγραμμα του προσώπου του. Διότι ο θάνατος είναι το πρόσωπο του ανθρώπου. Και είναι – την ίδια ακριβώς στιγμή – το περίγραμμα και το γράμμα – το στίγμα – του προσώπου αυτού.

Γυαλιά

Η απογοήτευσή μας ήταν μεγάλη. Όπως πάντα, τίποτα δεν ήταν, δεν βρισκόταν στη θέση του.

Καταφθάνοντας στον τόπο του συμβάντος – στου μοχθηρότερου εγκλήματος τον χώρο – δεν συναντήσαμε τίποτα, κανέναν, παρά μόνον τη θλιβερή παρουσία μερικών παραμορφωμένων αντικειμένων, μια στοίβα σπασμένων υαλικών, σίδερα σκουριασμένα και την ηχώ μιας πόλης που βούλιαζε, βυθιζόταν σε μιαν άβυσσο νερών και απομακρυνόταν, βοούσε προς τα άπειρα κόκκινα υφάσματα της δύσης, μαζί με άλλα μηδαμινά κι ασύνδετα, συναρμολογημένα κακήν κακώς.

Όλα αυτά έδιναν – ως κατασκευή πια ή σύνθεση – την εντύπωση δύο τεράστιων κατόπτρων, δύο άδειων λευκών τρούλων και δύο διάφανων μεγάλων φτερών.

Δύο κόγχες στραμμένες – σαν το άδειο βλέμμα ενός ξόανου ή σαν ένα ζευγάρι χαλασμένων γυαλιών – προς το στερέωμα ενός άγνωστου, σκοτεινού θόλου, προς τον ουρανό ενός άπειρου, άδηλου, ανοιχτού ή και απρόσμενου μέλλοντος που μας καλούσε. Καμιά μορφή δεν διακοσμούσε την επιφάνεια αυτήν, που άλλωστε αποτελούνταν από αιθέρα, απλό αέρα, τίποτα.

Περίεργο. Σκέφτηκα ότι τα τοπία αυτά με έναν τρόπο μού ήταν γνώριμα.

Και σκέφτηκα πάλι ότι αυτό ακριβώς μπορεί – όλα αυτά – να εννοούσε ο ποιητής – εκείνος ντε που άνθιζε μόνος του σαν κερί – με την εσωστρεφή, ακατανόητη, ανοίκεια και σκοτεινή λέξη «ομματουάλια».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ο συλλέκτης	9
Γυαλιά	12
Το περιστέρι	14
Το φως	16
Ο ύπνος	19
Τα δάχτυλα	23
Πολωνία	25
Τύχη	26
Το χέρι	30
Οι άνθρωποι θα σηκωθούν αργά	
/ To love is to think /	32
Σειρά από κυπαρίσσια	34
Kandinsky	39
Πόνος	43
Όνειρο	46
Έκτωρ	49
Ο άνθρωπος με τα σύμφωνα	52
Rosa Luxemburg / γέννηση ενός ημερολογίου /	55
Το τείχος	60
Παραλία	65
Κάτι σαν δάκρυ: ()	68
Επίσκεψη	70
Το δέρμα	73

Αινείας ή μετά τον πατέρα 74

Πέτρος 80

Ο γάμος 82

Η φωνή 85

Τα δάκρυα 87

Το φύλο 88

Το όνομα 95

Σιωπή 98

Όργανον 102

Πριν 104

Μια πέτρα 108

Boris 112

Εν μέρει 117

Η πτώση 118

Η φωτιά 125

Ιώβ 126

Μόνος 127

Χαραμάδα 135

σημειώσεις 137